

Bruxelles, 19.6.2024.
COM(2024) 604 final

Preporuka za

PREPORUKU VIJEĆA

**o ekonomskim, socijalnim, strukturnim i proračunskim politikama te politikama
zapošljavanja Danske**

{SWD(2024) 600 final} - {SWD(2024) 604 final}

Preporuka za

PREPORUKU VIJEĆA

o ekonomskim, socijalnim, strukturnim i proračunskim politikama te politikama zapošljavanja Danske

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 121. stavak 2. i članak 148. stavak 4.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2024/1263 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2024. o djelotvornoj koordinaciji ekonomskih politika i multilateralnom proračunskom nadzoru te stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1466/97¹, a posebno njezin članak 3. stavak 3.,

uzimajući u obzir preporuku Europske komisije,

uzimajući u obzir rezolucije Europskog parlamenta,

uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za zapošljavanje,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i financijskog odbora,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za socijalnu zaštitu,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za ekonomsku politiku,

budući da:

- (1) Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća² kojom je uspostavljen Mehanizam za oporavak i otpornost stupila je na snagu 19. veljače 2021. Mehanizmom za oporavak i otpornost pruža se financijska potpora državama članicama za provedbu reformi i ulaganja i generira fiskalni impuls koji će se financirati sredstvima EU-a. Njime se, u skladu s prioritetima europskog semestra, doprinosi gospodarskom i socijalnom oporavku i provedbi održivih reformi i ulaganja, posebno u cilju promicanja zelene i digitalne tranzicije i jačanja otpornosti gospodarstava država članica. Mehanizmom se pomaže i jačanju javnih financija te poticanju rasta i otvaranja radnih mjesta u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju, poboljšanju teritorijalne kohezije unutar EU-a i podupiranju kontinuirane provedbe europskog stupa socijalnih prava.
- (2) Uredba o planu REPowerEU³ donesena je 27. veljače 2023. u cilju postupnog ukidanja ovisnosti EU-a o uvozu fosilnih goriva iz Rusije. Time bi se doprinijelo energetske

¹ SL L, 2024/1263, 30.4.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>.

² Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost (SL L 57, 18.2.2021., str. 17.), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>.

³ Uredba (EU) 2023/435 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. veljače 2023. o izmjeni Uredbe (EU) 2021/241 u pogledu poglavlja o planu REPowerEU u planovima za oporavak i otpornost i o

sigurnosti i diversifikaciji opskrbe energijom u EU-u, dok bi se istodobno postiglo povećanje uvođenja energije iz obnovljivih izvora, kapaciteta za skladištenje energije i energetske učinkovitosti. Danska je u svoj nacionalni plan za oporavak i otpornost dodala novo poglavlje o planu REPowerEU kako bi financirala ključne reforme i ulaganja kojima će se doprinijeti ostvarenju ciljeva plana REPowerEU.

- (3) Komisija je 16. ožujka 2023. objavila komunikaciju „Dugoročna konkurentnost EU-a: perspektiva nakon 2030.”⁴, na kojoj će se temeljiti donošenje odluka o politikama i okvirni uvjeti za povećanje rasta. U toj se komunikaciji definira devet pokretača konkurentnosti koji se međusobno dopunjuju. Među njima se pristup privatnom kapitalu, istraživanje i inovacije, obrazovanje i vještine te jedinstveno tržište ističu kao najvažniji prioriteti politika za reforme i ulaganja kojima će se rješavati sadašnji problemi produktivnosti i jačati dugoročna konkurentnost EU-a i njegovih država članica. Nakon te komunikacije Komisija je 14. veljače 2024. objavila Godišnje izvješće o jedinstvenom tržištu i konkurentnosti⁵. U tom izvješću detaljno se opisuju konkurentne prednosti i izazovi jedinstvenog europskog tržišta i prate godišnja kretanja u skladu s utvrđenih devet pokretača konkurentnosti.
- (4) Komisija je 21. studenog 2023. donijela Godišnji pregled održivog rasta za 2024.⁶, čime je označen početak ciklusa europskog semestra 2024. za koordinaciju ekonomskih politika. Europsko vijeće potvrdilo je 22. ožujka 2024. prioritete tog pregleda na temelju četiri dimenzije konkurentne održivosti. Komisija je 21. studenog 2023. na temelju Uredbe (EU) br. 1176/2011 donijela i Izvješće o mehanizmu upozoravanja za 2024., u kojem Danska nije utvrđena kao jedna od država članica koja je možda pogođena neravnotežama ili za koju postoji rizik da bude pogođena neravnotežama i za koju je potrebno provesti detaljno preispitivanje. Komisija je donijela i Preporuku za preporuku Vijeća o ekonomskoj politici europodručja, koju je Vijeće donijelo 12. travnja 2024., kao i Prijedlog zajedničkog izvješća o zapošljavanju za 2024., u kojem se analizira provedba smjernica za zapošljavanje i načelâ europskog stupa socijalnih prava i koji je Vijeće donijelo 11. ožujka 2024.
- (5) EU-ov novi okvir gospodarskog upravljanja stupio je na snagu 30. travnja 2024. Taj okvir obuhvaća novu Uredbu Europskog parlamenta i Vijeća (EU) 2024/1263 o djelotvornoj koordinaciji ekonomskih politika i multilateralnom proračunskom nadzoru te stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1466/97. Obuhvaća i izmijenjenu Uredbu (EZ) br. 1467/97 o provedbi postupka u slučaju prekomjernog deficita i izmijenjenu Direktivu 2011/85/EU o proračunskim okvirima država članica⁷. Ciljevi su novog okvira održivost javnog duga te održiv i uključiv rast koji će se postići postupnom fiskalnom konsolidacijom, reformama i ulaganjima. Okvir potiče odgovornost na nacionalnoj razini i više je usmjeren na srednjoročno razdoblje i na djelotvorniju i koherentniju provedbu. Svaka država članica trebala bi Vijeću

izmjeni uredaba (EU) br. 1303/2013, (EU) 2021/1060 i (EU) 2021/1755 te Direktive 2003/87/EZ (SL L 63, 28.2.2023., str. 1.), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj>.

⁴ COM(2023) 168 final.

⁵ COM(2024) 77 final.

⁶ COM(2023) 901 final.

⁷ Uredba Vijeća (EU) 2024/1264 od 29. travnja 2024. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1467/97 o ubrzanju i pojašnjenju provedbe postupka u slučaju prekomjernog deficita (SL L, 2024/1264, 30.4.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj>) i Direktiva Vijeća (EU) 2024/1265 od 29. travnja 2024. o izmjeni Direktive 2011/85/EU o zahtjevima za proračunske okvire država članica (SL L, 2024/1265, 30.4.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj>).

i Komisiji dostaviti nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan. Nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni planovi sadržavaju fiskalne i investicijske obveze i obveze pojedine države članice u pogledu reformi te obuhvaćaju četverogodišnje ili petogodišnje razdoblje planiranja, ovisno o redovnom trajanju nacionalnog zakonodavnog postupka. Kretanje neto rashoda⁸ u nacionalnim srednjoročnim fiskalno-strukturnim planovima trebalo bi biti u skladu sa zahtjevima iz Uredbe (EU) 2024/1263, uključujući zahtjeve da se dug opće države uvjerljivo smanjuje ili nastavi uvjerljivo smanjivati najkasnije do kraja razdoblja prilagodbe odnosno da se zadrži na razboritim razinama ispod 60 % BDP-a, a da se državni deficit u srednjoročnom razdoblju smanji i/ili zadrži ispod referentne vrijednosti od 3 % BDP-a. Ako se država članica obveže da će provesti relevantan skup reformi i ulaganja u skladu s kriterijima iz Uredbe (EU) 2024/1263, razdoblje prilagodbe može se produljiti za najviše tri godine. Komisija će radi potpore u izradi tih planova [21. lipnja] 2024. državama članicama dostaviti smjernice o sadržaju planova i naknadnih godišnjih izvješća o napretku koje će trebati dostaviti i, u skladu s člankom 5. Uredbe (EU) 2024/1263, tehničke smjernice o fiskalnim prilagodbama (referentne smjerove kretanja i tehničke informacije, ovisno o slučaju). Države članice trebale bi do 20. rujna 2024. dostaviti svoje srednjoročne fiskalno-strukturne planove, osim ako država članica i Komisija postignu dogovor o produljenju tog roka za razumno razdoblje. Države članice trebale bi osigurati sudjelovanje nacionalnih parlamenata i savjetovati se s neovisnim fiskalnim institucijama, socijalnim partnerima i drugim relevantnim nacionalnim dionicima, prema potrebi.

- (6) Europski semestar za koordinaciju ekonomskih politika nastavlja se u 2024. razvijati u skladu s provedbom Mehanizma za oporavak i otpornost. Potpuna provedba planova za oporavak i otpornost i dalje je ključna za ostvarenje prioriteta politika u okviru europskog semestra jer planovi doprinose djelotvornom odgovoru na sve ili na znatan dio izazova utvrđenih u relevantnim preporukama za pojedinu zemlju izdanima posljednjih godina. Preporuke za pojedinu zemlju iz 2019., 2020., 2022. i 2023. i dalje su jednako relevantne i za planove za oporavak i otpornost koji su revidirani, ažurirani ili izmijenjeni u skladu s člancima 14., 18. i 21. Uredbe (EU) 2021/241.
- (7) Danska je 30. travnja 2021. Komisiji dostavila svoj nacionalni plan za oporavak i otpornost u skladu s člankom 18. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/241. Na temelju članka 19. Uredbe (EU) 2021/241 Komisija je ocijenila relevantnost, djelotvornost, učinkovitost i koherentnost plana za oporavak i otpornost, u skladu sa smjernicama za ocjenjivanje iz Priloga V. toj uredbi. Vijeće je 13. srpnja 2021. donijelo Odluku o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Danske⁹, koja je izmijenjena 9. studenog 2023. u skladu s člankom 18. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/241 radi ažuriranja maksimalnog financijskog doprinosa za bespovratnu financijsku potporu te radi uključivanja poglavlja o planu REPowerEU¹⁰. Isplata obroka ovisi o odluci

⁸ Neto rashodi kako su definirani u članku 2. Uredbe Vijeća (EU) 2024/1263 od 29. travnja 2024. (SL L 2024/1263, 30.4.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>). Neto rashodi znači državni rashodi bez i. izdataka za kamate, ii. diskrecijskih mjera na strani prihoda, iii. rashoda za programe Unije koji su u cijelosti pokriveni приходima iz fondova Unije, iv. nacionalnih rashoda za sufinanciranje programa koji se financiraju sredstvima Unije, v. cikličkih elemenata rashoda za naknade za nezaposlenost te vi. jednokratnih i drugih privremenih mjera.

⁹ Provedbena odluka Vijeća od 13. srpnja 2021. o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Danske (10154/2021).

¹⁰ Provedbena odluka Vijeća od 9. studenog 2023. o izmjeni Provedbene odluke od 13. srpnja 2021. o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Danske (14473/2023).

Komisije, koja se donosi u skladu s člankom 24. stavkom 5. Uredbe (EU) 2021/241, da je Danska u zadovoljavajućoj mjeri ostvarila relevantne ključne etape i ciljne vrijednosti utvrđene u Provedbenoj odluci Vijeća. Pretpostavlja se da su ključne etape i ciljne vrijednosti u zadovoljavajućoj mjeri postignute ako dotična država članica nije ukinula mjere.

- (8) Komisija je 19. lipnja 2024. objavila Izvješće za Dansku za 2024.¹¹ U njemu je ocijenjen napredak Danske u smislu relevantnih preporuka za pojedinu zemlju koje je Vijeće donijelo u razdoblju od 2019. do 2023. i analizirana je provedba plana za oporavak i otpornost Danske. Na temelju te analize u tom izvješću utvrđeni su nedostaci u odnosu na izazove koji nisu obuhvaćeni ili su samo djelomično obuhvaćeni planom za oporavak i otpornost, kao i novi i predstojeći izazovi. Ocijenjen je i napredak Danske u provedbi europskog stupa socijalnih prava i ostvarenju glavnih ciljeva EU-a u pogledu zapošljavanja, stjecanja vještina i smanjenja siromaštva, kao i napredak u ostvarenju UN-ovih ciljeva održivog razvoja.
- (9) Prema podacima koje je potvrdio Eurostat¹², suficit opće države u Danskoj se s 3,3 % BDP-a u 2022. smanjio na 3,1 % BDP-a u 2023., dok je dug opće države pao s 29,8 % BDP-a krajem 2022. na 29,3 % BDP-a krajem 2023.
- (10) Vijeće je 12. srpnja 2022. preporučilo¹³ da Danska poduzme mjere čiji je cilj osigurati da rast primarnih tekućih rashoda koje financira država u 2023. bude u skladu s općim neutralnim smjerom politike¹⁴, uzimajući u obzir stalnu privremenu i ciljanu potporu kućanstvima i poduzećima koja su najosjetljivija na povećanje cijena energije te osobama koje bježe iz Ukrajine. Danskoj je preporučeno da se pripremi za prilagodbu postojeće potrošnje u skladu s razvojem situacije. Danskoj je preporučeno i da poveća javna ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju te energetske sigurnost uzimajući u obzir inicijativu REPowerEU, među ostalim iskorištavanjem sredstava iz Mehanizma za oporavak i otpornost i drugih fondova Unije. Prema Komisijinim procjenama smjer fiskalne politike¹⁵ bio je u 2023. ekspanzivan (2,4 % BDP-a), u kontekstu visoke inflacije. Rast primarnih tekućih rashoda koje financira država (bez diskrecijskih mjera na strani prihoda) imao je u 2023. ekspanzivni učinak od 1,8 % BDP-a na smjer fiskalne politike. Na ekspanzivni rast primarnih tekućih rashoda koje financira država (bez diskrecijskih mjera na strani prihoda) utjecale su i veće socijalne naknade i stalno povećanje plaća u javnom sektoru. Rast primarnih tekućih rashoda koje financira država u 2023. nije bio u skladu s Preporukom Vijeća. Rashodi financirani bespovratnim sredstvima iz Mehanizma za oporavak i otpornost i sredstvima drugih

¹¹ SWD(2024) 604 final.

¹² Eurostat-Euro Indicators (Pokazatelji za europodručje), 22.4.2024.

¹³ Preporuka Vijeća od 12. srpnja 2022. o Nacionalnom programu reformi Danske za 2022. i davanje mišljenja Vijeća o Programu konvergencije Danske za 2022., SL C 334, 1.9.2022., str. 27.

¹⁴ Na temelju Komisijine proljetne prognoze 2024. procjenjuje se da će srednjoročni potencijalni rast proizvodnje Danske u 2023., koji se koristi za mjerenje smjera fiskalne politike, iznositi -1,6 % u nominalnom smislu (s obzirom na negativan rast deflatora BDP-a u 2023.), na temelju prosječne desetogodišnje stope potencijalnog realnog rasta i deflatora BDP-a za 2023.

¹⁵ Smjer fiskalne politike definira se kao godišnja promjena odnosnog stanja proračuna opće države. Cilj mu je procijeniti ekonomski impuls koji proizlazi iz fiskalnih politika, onih koje financira država i onih koje se financiraju iz proračuna EU-a. Smjer fiskalne politike mjeri se kao razlika između i. srednjoročnog potencijalnog rasta i ii. promjene primarnih rashoda bez diskrecijskih mjera na strani prihoda (i isključujući privremene hitne mjere uvedene zbog krize uzrokovane bolešću COVID-19) te uključujući rashode koji se financiraju bespovratnom potporom (bespovratnim sredstvima) iz Mehanizma za oporavak i otpornost i sredstvima iz drugih fondova Unije. Negativan (pozitivan) predznak pokazatelja označava ekspanzivnu (kontrakcijsku) fiskalnu politiku.

fondova EU-a iznosili su 0,2 % BDP-a u 2023. Ulaganja koja financira država iznosila su 3,2 % BDP-a u 2023., što je povećanje od 0,1 postotna boda u odnosu na 2022. Danska je financirala dodatna ulaganja sredstvima iz Mehanizma za oporavak i otpornost i drugih fondova EU-a. Financirala je javna ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju i energetske sigurnost, kao što su ulaganja u širenje centraliziranog grijanja iz obnovljivih izvora energije, energetske obnovu javnih zgrada, širenje energetske povezanosti u regiji Sjevernog mora, proizvodnju vodika iz zelene električne energije i brze internetske veze za kućanstva.

- (11) U Komisijinoj proljetnoj prognozi 2024. predviđa se da će se realni BDP povećati za 2,6 % u 2024. i za 1,4 % u 2025., a inflacija mjerena HIPC-om iznositi 2,0 % u 2024. i 1,9 % u 2025.
- (12) U Komisijinoj proljetnoj prognozi 2024. predviđa se državni suficit od 2,4 % BDP-a u 2024. i smanjenje udjela duga opće države u BDP-u na 26,5 % do kraja 2024. Smanjenje suficita u 2024. uglavnom je posljedica veće državne potrošnje za naknade i druge rashode. Na temelju Komisijinih procjena predviđa se da će u 2024. smjer fiskalne politike biti ekspanzivan (0,3 % BDP-a).
- (13) Prema Komisijinoj proljetnoj prognozi 2024. očekuje se da će se u 2024. bespovratnom potporom (bespovratna sredstva) iz Mehanizma za oporavak i otpornost financirati rashodi u iznosu do 0,1 % BDP-a, kao i u 2023. Rashodi financirani bespovratnim sredstvima iz Mehanizma za oporavak i otpornost omogućit će visokokvalitetna ulaganja i reforme za povećanje produktivnosti bez izravnog učinka na saldo i dug opće države Danske.
- (14) Vijeće je 14. srpnja 2023. preporučilo¹⁶ da Danska u 2024. održi dobru fiskalnu poziciju. Države članice bile su pozvane da pri izvršenju svojih proračuna za 2023. i izradi proračuna za 2024. vode računa o tome da će Komisija na temelju podataka o realizaciji za 2023. Vijeću predložiti pokretanje postupaka u slučaju prekomjernog deficita koji se temelje na deficitu. Prema Komisijinoj proljetnoj prognozi 2024., predviđa se da će strukturni saldo Danske iznositi 2,4 % BDP-a u 2024., u odnosu na 3,6 % u 2023., što je više od njezina srednjoročnog proračunskog cilja za strukturni saldo od -0,5 % BDP-a. To je u skladu s preporukom Vijeća.
- (15) Osim toga, Vijeće je preporučilo da Danska u 2023. i 2024. što prije postupno ukine hitne mjere energetske potpore koje su na snazi. Vijeće je dodatno utvrdilo da bi Danska, budu li zbog novih povećanja cijena energije potrebne nove mjere potpore ili njihov nastavak, trebala osigurati da budu usmjerene na zaštitu ranjivih kućanstava i poduzeća, fiskalno pristupačne te da potiču smanjenje potrošnje energije. Prema Komisijinoj proljetnoj prognozi 2024., neto proračunski trošak¹⁷ hitnih mjera energetske potpore u 2023. procijenjen je na 0,5 % BDP-a, a predviđa se da će iznositi 0,1 % u 2024. i 0,1 % u 2025. Predviđa se postupno ukidanje hitnih mjera energetske potpore što prije u 2023. i 2024. To je u skladu s preporukom Vijeća.
- (16) Osim toga, Vijeće je Danskoj preporučilo i da očuva javna ulaganja koja financira država i osigura učinkovitu apsorpciju bespovratnih sredstava iz Mehanizma za oporavak i otpornost i sredstava iz drugih fondova Unije, osobito radi promicanja zelene i digitalne tranzicije. Prema Komisijinoj proljetnoj prognozi 2024., predviđa se

¹⁶ Preporuka Vijeća od 14. srpnja 2023. o Nacionalnom programu reformi Danske za 2023., SL C 312, 1.9.2023., str. 31.

¹⁷ Ta vrijednost predstavlja razinu godišnjeg proračunskog troška tih mjera, uključujući prihode i rashode i, ovisno o slučaju, isključujući prihode od poreza na neočekivanu dobit dobavljača energije.

da će javna ulaganja koja financira država ostati stabilna na 3,2 % BDP-a u 2024. (u odnosu na 3,2 % BDP-a u 2023.). To je u skladu s preporukom Vijeća. Osim toga, očekuje se da će javni rashodi koji se financiraju prihodima iz sredstava fondova EU-a, uključujući bespovratna sredstva iz Mehanizma za oporavak i otpornost, ostati stabilni na 0,2 % u 2024.

- (17) Na temelju mjera politike poznatih na datum zaključenja prognoze i uz pretpostavku nepromijenjenih politika, u Komisijinoj proljetnoj prognozi 2024. predviđa se državni suficit od 1,4 % BDP-a u 2025. Smanjenje suficita u 2025. uglavnom je posljedica veće državne potrošnje, među ostalim za vojne rashode. Predviđa se da će do kraja 2025. doći do smanjenja udjela duga opće države u BDP-u na 25,1 %.
- (18) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (b) i kriterijem 2.2. iz Priloga V. Uredbi (EU) 2021/241, plan za oporavak i otpornost sadržava opsežan skup reformi i ulaganja koji se međusobno nadopunjuju i trebaju se provesti do 2026. Očekuje se da će pomoći da se djelotvorno odgovori na sve ili na znatan dio izazova utvrđenih u relevantnim preporukama za pojedinu zemlju. U tom kratkom roku, brz nastavak djelotvorne provedbe plana, uključujući poglavlje o planu REPowerEU, ključan je za poticanje dugoročne konkurentnosti Danske zelenom i digitalnom tranzicijom, uz istodobno osiguravanje socijalne pravednosti. Kako bi se obveze iz plana izvršile do kolovoza 2026., ključno je da Danska nastavi provedbu reformi i ulaganja. Sustavno uključivanje lokalnih i regionalnih tijela, socijalnih partnera, civilnog društva i drugih relevantnih dionika i dalje je ključno kako bi se osigurala opća odgovornost za uspješnu provedbu plana za oporavak i otpornost.
- (19) U skladu s člankom 18. Uredbe (EU) 2021/1060 Danska u okviru preispitivanja fondova kohezijske politike u sredini programskog razdoblja treba do ožujka 2025. preispitati svaki program, uzimajući u obzir, među ostalim, izazove utvrđene u preporukama koje su joj upućene 2024., kao i u svojem nacionalnom energetsom i klimatskom planu. To preispitivanje osnova je za konačnu dodjelu financijskih sredstava EU-a uključenih u svaki od tih programa. Danska je ostvarila napredak u provedbi kohezijske politike i europskog stupa socijalnih prava, no i dalje su prisutni izazovi i vidljive su izrazite razlike između regije glavnog grada i ostatka države. Važno je ubrzati provedbu programa kohezijske politike, a pririteti dogovoreni u programima i dalje su relevantni. Primjerice, potrebno je i dalje podupirati inovacije koje doprinose nastavku zelene i digitalne tranzicije društva, a istodobno nastaviti smanjivati regionalne gospodarske i socijalne razlike te svladavati demografske izazove. Osim toga, i dalje je ključno promicati strukovno obrazovanje, osposobljavanje i njegovu privlačnost te poboljšati osnovne vještine odraslog stanovništva, uključujući migrante. Danska bi mogla iskoristiti i inicijativu Platforma za strateške tehnologije za Europu za poticanje daljnjih ulaganja u tehnologije kojima se podupire usporedna zelena i digitalna tranzicija i povezanih potrebnih ulaganja za rješavanje problema nedostatka vještina i radne snage. Ulaganja bi mogla usmjeriti i na čiste i resursno učinkovite tehnologije i povezane lance vrijednosti, posebno u energetsom sektoru, te na digitalne tehnologije od kojih će imati koristi građani i MSP-ovi. Time bi se mogle nadopuniti tekuće mjere za pomoć velikim poduzećima u razvoju čistih tehnologija i za povećanje stope sufinanciranja za MSP-ove.
- (20) Uz gospodarske i socijalne poteškoće koje se otklanjaju planom za oporavak i otpornost i sredstvima iz drugih fondova EU-a, Danska se suočava s dodatnim izazovima koji se odnose na dekarbonizaciju i održivost gospodarstva.

- (21) Danska se obvezala na postizanje ambicioznih ciljeva dekarbonizacije. U Danskoj je poljoprivredni sektor jedan od najvećih izvora emisija stakleničkih plinova obuhvaćenih Uredbom o raspodjeli tereta¹⁸. Osim toga, intenzivne poljoprivredne prakse uzrokuju prekomjerno ispiranje i otjecanje hranjivih tvari s polja, što znatno utječe na zdravlje tla i vodene i morske ekosustave. Stoga je povećanje održivosti poljoprivredno-prehrambenog sektora ključno za postizanje klimatskih ciljeva i obnovu narušene bioraznolikosti i ekosustava. Danska poljoprivreda i povezane industrije ostvarile su neto izvoz od oko 2 % BDP-a u 2023. te su poljoprivredne djelatnosti u središtu zapošljavanja i konkurentnosti u slabije naseljenim regijama. U tijeku su političke rasprave o uvođenju poreza na emisije stakleničkih plinova iz tog sektora, ali u skladu s danskim strateškim planom u okviru ZPP-a¹⁹ potrebno je uložiti dodatne napore kako bi se ubrzao prelazak na održivu poljoprivredu te pritom osigurala konkurentnost i socijalna pravednost. To bi se, među ostalim, moglo postići daljnjim ulaganjima u zelene tehnologije, daljnjim poticanjem ponovnog natapanja i izuzimanjem tla bogatih ugljikom iz proizvodnje, smanjenjem stočnog fonda, olakšavanjem prelaska na ekološke prakse i potrošnju ekološke hrane te proširenjem šumskih i zaštićenih područja.

PREPORUČUJE da Danska u 2024. i 2025. poduzme djelovanja kojima je cilj:

1. Pravodobno dostaviti srednjoročni fiskalno-strukturni plan.
2. Nastaviti brzu i djelotvornu provedbu plana za oporavak i otpornost, uključujući poglavlje o planu REPowerEU, i tako osigurati završetak reformi i ulaganja do kolovoza 2026. Ubrzati provedbu programâ kohezijske politike. U okviru njihova preispitivanja u sredini razdoblja, i dalje se baviti dogovorenim prioritetima i radi poboljšanja konkurentnosti razmatrati mogućnosti koje pruža inicijativa Platforma za strateške tehnologije za Europu.
3. Uložiti dodatne napore u održivu poljoprivredu jačanjem mjera dekarbonizacije i mjera za smanjenje gubitka hranjivih tvari.

Sastavljeno u Bruxellesu

*Za Vijeće
Predsjednik*

¹⁸ Uredba (EU) 2023/857 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. travnja 2023. o izmjeni Uredbe (EU) 2018/842 o obvezujućem godišnjem smanjenju emisija stakleničkih plinova u državama članicama od 2021. do 2030. kojim se doprinosi mjerama u području klime za ispunjenje obveza u okviru Pariškog sporazuma i izmjeni Uredbe (EU) 2018/1999 (SL L 111, 26.4.2023., str. 1.), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/857/oj>.

¹⁹ C(2023)7994 final.